
Utlåtande om cykelstrategi för Åland 2025–2030

Funktionsrätt Åland r.f. representerar genom sina medlemsföreningar cirka 4 500 personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga på Åland. Yttrandegruppen, som består av representanter från förbundet och dess 12 medlemsföreningar, har nyligen diskuterat förslaget på en cykelstrategi för Åland och lämnar följande utlåtande:

Förbundet välkomnar initiativ som kan bidra till en förbättrad folkhälsa. Utökade möjligheter att cykla och en strategi som syftar till att öka cykelanvändningen är exempel på ett sådant initiativ. Vi gläds över att landskapet avser att satsa på utbyggnad av cykelvägar. Samtidigt ser vi vissa brister i den föreslagna strategin.

Ett centralt problem är att strategin inte beaktar FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (UNCRPD), trots att den hänvisar till FN:s konvention om barnets rättigheter och har en central relevans för området. Till exempel stipulerar artikel 9 i UNCRPD, tillgänglighet, att myndigheter ska säkerställa tillgång till den fysiska miljön för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som andra. Att UNCRPD inte nämns utgör enligt vår mening en betydande brist i strategin.

Möjligtvis på grund av detta tar strategin inte i tillräcklig grad hänsyn till fysisk tillgänglighet. Cykelbanor ska utformas så att de kan användas av cyklar i olika former, så som tre- eller fyrhjuliga cyklar, och vara trygga att använda. Det innebär bland annat att cykelvägarna ska vara tillräckligt breda, ha korrekt underlag, ha god vattenavrinning, att snöröjningen sker effektivt samt att grus tas bort så tidigt som möjligt på våren för att minska risken för halkolyckor.

Gångtrafikanter och cyklister ska kunna färdas tryggt och säkert. Risken för olyckor ökar när gång- och cykeltrafikanter delar samma yta. Därför ska cykelbanor inte dras framför busshållplatser, som exempelvis på Ålandsvägen, där cykelvägen med mycket trafik löper rakt framför busskuren och genom hållplatsen.¹ Övergångsställen måste också utformas så att de är trygga att använda för både cyklister och andra trafikanter.² Synligheten för cyklister bör dessutom förbättras, särskilt på så kallade 90-vägar.

För att uppmuntra ökad cykelanvändning föreslår vi även att strategin inkluderar mål om fler allmänna cykelpumpar samt fler cykelställ i tätorter och vid kollektivtrafikens knutpunkter.

¹ Funktionsrätt Åland. 2024. *Tillgänglighet vid busshållplatser i Mariehamn*.

<https://handicampen.ax/app/uploads/2024/10/rapport-busshallplatser-i-mariehamn-39-2024.pdf>

² Gamba, Alexandra. 2025. *Tillgänglighetsinventering av övergångsställen*. Funktionsrätt Åland.

<https://handicampen.ax/app/uploads/2025/09/overgangsstellen-mariehamn-aland.pdf>

Funktionsrätt Åland tackar landskapsregeringen för möjligheten att lämna synpunkter i detta remissförfarande.

Mariehamn, 23 oktober 2025

Jan Salmén

Ordförande

Karl Wahlman

Verksamhetsledare

Funktionsrätt Åland rf

Skarpansvägen 30, 22100 Mariehamn

+358 (0)18 22 360, info@handicampen.ax

